

ERICH KÄSTNER s-a născut pe 23 februarie 1899 la Dresda. A scris poezii, romane, povestiri, dar a devenit celebru în toată lumea mai ales datorită cărților sale pentru copii.

Scriitorul s-a născut într-o familie săracă. Tatăl său era șelar, iar mama casnică. Pentru a suplimenta venitul familiei, mama lucra din când în când ca frizeriță.

Erich Kästner a avut o relație foarte apropiată cu mama sa. După plecarea de la Dresda, îi scria acesteia în fiecare zi. Figura mamei iubitoare și autoritară se regăsește, de altfel, în majoritatea scrierilor sale.

După studii de istorie, literatură, filozofie și teatru pe care le urmează la Leipzig, scriitorul pleacă la Berlin, unde lucrează ca jurnalist.

Erich Kästner a scris numeroase cărți pentru copii, printre care 35 *Mai* (1932), *Emil și cei trei gemeni* (1933, continuarea romanului *Emil și detectivii*) sau *Secretul celor două Lotte* (1949).

În 1960, Erich Kästner a primit Premiul Hans Christian Andersen, cea mai înaltă distincție pentru literatura pentru copii.

Scriitorul s-a stins din viață pe 29 iulie 1974, la München.

WALTER TRIER (25 iunie 1890, Praga – 8 iulie 1951, Craigleith, Canada) a fost un ilustrator care a devenit cunoscut mai ales pentru ilustrațiile ce însoțesc textele lui Erich Kästner și pentru copertele realizate pentru revista britanică *Lilliput*.

Erich Kästner

EMIL și cei trei gemeni

Ilustrații de Walter Trier

Traducere din limba germană
de Ana Canarache

Ediție revizuită

arthur

Cuprins

Cuvânt-înainte pentru profani	5
Cuvânt-înainte pentru experți	11
CAPITOLUL I Sergentul Jeschke are o dorință	31
CAPITOLUL II Scrisori din Berlin și scrisori spre Berlin	39
CAPITOLUL III Emil pornește la drum	49
CAPITOLUL IV Vila Belvedere	59
CAPITOLUL V O întâlnire la Marea Baltică	71
CAPITOLUL VI Gustav și fizica	85
CAPITOLUL VII Variété la Korlsbüttel	97
CAPITOLUL VIII Al treilea geamăn își face apariția	107
CAPITOLUL IX Detectivii între ei	119
CAPITOLUL X O aventură pe mare și pe uscat	131
CAPITOLUL XI Pașaportul	143
CAPITOLUL XII Întoarcerea căpitanului	161
CAPITOLUL XIII Pașii următori	171
CAPITOLUL XIV O convorbire serioasă	185
CAPITOLUL XV Sfârșitul reprezentației	199

CAPITOLUL I

Sergentul Jeschke are o dorință

Domnul sergent Jeschke avea o după-amiază liberă și apăruse la familia Tischbein cu un pachet strașnic de prăjituri. Mama lui Emil făcuse cafea, calitatea întâi, de Karlsbad. Acum ședeau toți trei la masa rotundă din odaia de musafiri și își puneau gura la cale. Farfuria cu prăjituri se golea încetul pe încetul. Iar domnul Jeschke povestea că primarul din Neustadt vrea să desființeze tramvaiul tras de cai și să construiască un tramvai adevărat, electric. Mai lipseau numai banii.

Emil întreabă:

— De ce nu mai bine un metrou? Dacă dispare tramvaiul cu cai, Neustadtul n-o să mai fie nici pe jumătate așa de frumos ca azi. Iar tramvaie electrice sunt peste tot.

Dar mama lui zise:

— Dacă e vorba de bani, Neustadtul o să rămână cu tramvaiul tras de cai până în ziua de apoi.

Emil, liniștit din partea asta, luă din farfurie ultima bucată de plăcintă cu mere și își făcu datoria.

Sergentul întrebă, politicos, dacă are voie să fumeze. Doamna Tischbein răspunse:

— Desigur, domnule Jeschke!

Musafirul scoase din tabachera de piele o țigară de foi groasă și neagră, o aprinse și se învăluî în nori groși, albaștri-cenușii.

Apoi doamna Tischbein se ridică de pe scaun, strânse ceștile și farfuriile, duse totul în bucătărie, se întoarse înapoi și spuse că trebuie să se ducă numaidecât la o farmacie să cumpere săpun cu gudron, căci peste o oră vine doamna Homburg să se spele la cap. Emil se ridică repede, să se ducă el.

— Ba nu, băiete, zise mama. Mă duc eu.

Emil o privi mirat.

Domnul Jeschke se uită la doamna Tischbein și înghiți cu această ocazie prea mult fum de țigară, încât îl apucă tusea. Când isprăvi de tușit, zise:

— Emil, aș avea ceva de vorbit cu tine, ca între bărbați, ca să zic așa.

În acest moment se auzi trântindu-se ușa de la intrare. Doamna Tischbein plecase.

— Te rog, zise Emil. Fie după cum dorești. Numai nu înțeleg de ce a plecat mama atât de repede. Eu fac de obicei cumpărăturile.

Sergentul puse țigara în scrumieră, se așeză picior peste picior și adună cu degetele cenușa. (Dar nu era nici urmă de cenușă.) Apoi zise:

— Poate de aceea a plecat mama ta, pentru ca noi doi să putem vorbi în liniște...

Apoi se uită încurcat în tavan.

Emil se uită și el în sus. Dar nu era nimic de văzut acolo.

Sergentul luă țigara de pe masă și întrebă pe neașteptate:

— Ți sunt foarte antipatic?

Emil era cât pe-acî să cadă de pe scaun.

— Ce-ți trece prin minte? Ce întrebare caraghioasă, domnule Jeschke. Dar apoi a adăugat: Mai de mult, îmi era tare frică de dumneata.

Sergentul începu să râdă.

— Din cauza statuii, nu-i așa?

Băiatul dădu din cap.

— Prostii din astea am făcut și noi când eram copii.

Emil nu mai putea de mirare.

— Și dumneata? Chiar dumneata în persoană?

— Chiar eu în persoană! spuse sergentul.

— Atunci, îmi ești simpatic, zise Emil.

Domnul Jeschke păru că se bucură de asta, apoi zise:

— Trebuie să te întreb ceva foarte important. Cu mama ta am vorbit încă de duminica trecută. Dar ea a zis că depinde de tine. Dacă ție nu-ți convine, n-o să se aleagă nimic din toate astea.

— Așa? zise Emil.

Apoi se gândi o vreme, după care spuse:

— Nu te supăra, dar nu înțeleg nimic.

Celălalt se uită la țigară. Și pentru că în acest timp se stinsese, o aprinse din nou. Apoi zise:

— E greu să vorbești despre asta cu un băiat așa de mare. Ți mai aduci aminte de tatăl tău?

— Aproape deloc. Aveam cinci ani când a murit.

Sergentul dădu din cap. Apoi zise repede:

— Aș vrea să mă însor cu mama ta!

Aici începu iar să tușească. Când îi trecu tusea, continuă:

— Pot să ajung în serviciul central. Iar mai târziu să fiu inspector. Examenul îl iau la sigur. Deși n-am urmat o școală, nu sunt un prost. Ca inspector am să câștig bine de tot. Iar tu ai să poți studia, dacă o să ai plăcere.

Emil netezi câteva firimituri de prăjitură de pe fața de masă colorată. Sergentul mai zise:

— Dar dacă tu nu vrei, nu se mărită cu mine.

Băiatul se ridică și se apropie de geam, uitându-se afară. Apoi se întoarse și zise încet:

— Trebuie să mă obișnuiesc întâi cu gândul ăsta, domnule Jeschke.

— Se înțelege, răspunse bărbatul.

Emil începu să se uite din nou pe fereastră.

„Eu îmi închipuiam lucrurile cu totul altfel“, se gândea el, pe când urmărea cu ochii un camion. „Voiam să câștig singur bani. Bani mulți. Pentru ca mama să nu mai trebuiască să muncească. Și voiam să rămân toată viața cu ea. Numai noi doi singuri. Și acum iată că vine un sergent și vrea să devină soțul ei!“

Deodată o zări pe mama lui ivindu-se de după colț. Mergea foarte repede și privea drept înainte.

Emil își acoperi obrazul cu perdelele.

„Acum trebuie să mă hotărâsc“, își zise el. „Și nu trebuie să mă gândesc la mine. Ar fi nedrept. Ea s-a gândit totdeauna numai la mine. Îl iubește. Nu trebuie în niciun caz să las să se observe că sunt trist. Ba trebuie să fiu chiar vesel. Altfel, o să-i stric bucuria.“

Respiră adânc, se întoarse și zise tare:

— Sunt de acord, domnule Jeschke.

Sergentul se ridică, se apropie de dânsul și îi strânse mâna. În același moment se deschise ușa, mama intra repede în odaie și îl privi cercetător pe băiat.

Acestuia îi mai trecu o dată prin minte, iute ca fulgerul: „Să fiți fericiți!“

Apoi strânse încă o dată mâna lui Jeschke, râse și îi spuse mamei sale:

— Știi ceva, mamă, domnul sergent mi-a cerut mâna ta!

Când sosi doamna Homburg ca să se spele pe cap, Jeschke, mirele, se retrase foarte mulțumit. Spre seară însă veni din nou, aducând flori, un sfert de kilogram de mezeluri fine și o sticlă de vin dulce.

— Să ciocnim! zise el.

După masa de seară ciocniră. Emil ținu o cuvântare solemnă, care îl făcu pe domnul Jeschke să râdă cu poftă. Doamna Tischbein ședea mulțumită pe divan și îi mângâia mâna lui Emil.

— Dragă băiete, zise domnul Jeschke, îți mulțumesc pentru urările tale de fericire. Sunt nespus de bucuros de toate astea și mai am acum numai o rugămintă, să nu-mi spui „tată“. Mi-ar plăcea mai mult așa. Negreșit, am să fiu ca un tată pentru tine. Dar asta-i altceva. Denumirea, totuși, nu mi-ar conveni.

În sinea lui, Emil fu foarte mulțumit de această propunere. Tare spuse numai:

— Cum vrei, domnule sergent. Dar cum să-ți spun? „Bună ziua, domnule Jeschke“ pare cam caraghios de la o vreme. Nu crezi?

Logodnicul se ridică.

— Întâi să bem amândoi ca frații. Eu te tutuiam de mai demult. Acum să mă tutuiești și tu pe mine.

Băură ca frații...

— Iar dacă mai târziu o să simți nevoia să-mi spui pe nume, zise domnul Jeschke, îți aduc la cunoștință că mă cheamă Heinrich. Ai înțeles?

— Cum dorești, Heinrich.

Și auzind-o pe mama lui râzând, se simți fericit.

După ce Heinrich Jeschke plecă, cei doi Tischbeini se duseră la culcare. Se îmbrățișară, ca întotdeauna, apoi se așezară fiecare în patul lui. Dar deși se căzneau să doarmă, rămaseră multă vreme treji. Emil se gândea: „N-a băgat de seamă nimic. Ea crede că nu sunt deloc trist. Așa că se poate mărita cu domnul Jeschke și poate fi atât de fericită pe cât îi doresc eu. E chiar un om cumsecade“.

Iar mama lui Emil se gândea: „Ce bine îmi pare că băiatul n-a observat nimic! Nu trebuie să afle niciodată că eu aș fi fost mai bucuroasă să rămân numai cu el! Dar nu trebuie să mă gândesc la mine. Ci întotdeauna numai la copil. Și la viitorul lui. Cine știe câtă vreme o să mai pot câștiga bani – iar domnul Jeschke este un om cumsecade.“

CAPITOLUL II

Scrisori din Berlin
și scrisori spre Berlin

În ziua următoare, când Emil veni de la școală, mama lui îi dădu o scrisoare, spunându-i:

— Ai o scrisoare de la Berlin.

— De la Pony Hütchen?

— Nu, nu-i un scris cunoscut.

— Și ce scrie?

— Dar bine, băiete! exclamă doamna Tischbein mirată.

Doar n-o să-ți deschid scrisorile!

El începu să râdă...

— Ia te uită, de când avem secrete unul față de altul?

Apoi își puse repede ghiozdanul în odaia de alături, zicându-și: „De ieri! De când cu jandarmul Jeschke!“

Când se întoarse, se așeză pe divan, deschise scrisoarea și începu să citească:

De mult n-am mai avut vești unul despre altul, nu-i așa? Sper însă că îți merge bine. Cât despre mine, nu mă pot plânge. E drept că acum câteva săptămâni ne-a murit o mătușă, dar de-abia o cunoșteam și nu poți fi supărat când moare cineva pe care nu cunoști.

Acum o să vezi scopul scrisorii mele. Mătușă mi-a lăsat ca moștenire casa ei, care este chiar la Marea Baltică, la Korlsbüttel, dacă știi unde vine. Casa se află în mijlocul unei grădini, destul de mare și de frumoasă. Bănuiești ce vreau să spun? Bagă bine de seamă. Vacanța mare bate la ușă, cum se zice. Și de când sunt proprietar am o idee strașnică. Aș vrea să vă invit pe tine și pe detectivii tăi să petreceți vacanța pe proprietatea mea. Părinții mi-au dat voie și se bucură foarte mult. Perios! De altfel, or să locuiască și ei în casa mea, dar n-or să ne deranjeze. Știi de data trecută ce bine mă înțeleg cu ei. În afară de asta, casa are parter și etaj. Mai mult n-ar putea pretinde nimeni. Gustav a și acceptat invitația, căci părinții lui i-au dat voie. Dar nu o să vină numai el, ci și — ține-te bine — verișoara ta Pony Heimbold,

numită Hütchen, precum și bunica ta, care ne-a plăcut așa de mult tuturor. Toți vor să vină, dacă vrei și tu. Poate chiar și micul Vineri, dacă mama lui n-o să trebuiască să se ducă la băile Nanheim, căci atunci o să fie nevoit să se ducă acolo. Totul depinde de doctor, nu se știe dacă o să-i dea voie la mare, căci suferă cu inima.

Așadar vezi ce strașnic o să petrecem. Dă-ți un ghionț și zi „da“, banditule! Mama ta desigur că n-o să aibă nimic împotriva, mai ales că vin și bunica și Pony. Ce zici? Te așteptăm la Berlin, când o să sosești, ca să nu te mai dai jos la altă gară. Apoi ne ducem cu toții la gara Stettin și de aici la mare, acasă la mine.

Ca să nu uit, bani nu-ți trebuie deloc. O luăm pe servitoarea noastră, Clotilda, ca să ne gătească. Este o bucătăreasă de clasa-ntâi, ceea ce e foarte important. Nu-i nimic că o să aibă de hrănit câteva persoane în plus, așa zice mama.

Banii de drum îți dă tata, trebuie să-ți spun și asta. Mătușă n-a lăsat numai casa, ci și bani. Banii însă i-a moștenit tata, nu eu.

Trebuie numai să ne spui dacă vrei și îți trimite imediat banii de drum. Mă bucur așa de mult că o să te văd după

atâta timp! Iartă-mă că îți scriu despre bani. Data trecută spuneai că aceia care au bani nu vorbesc despre asta. N-am uitat! Dar în împrejurarea asta, trebuie să vorbesc. Pentru că altfel s-ar putea să nu vii și atunci n-o să ne bucare vacanța și toată Marea Baltică o să cadă în baltă. Sigur.

Dragă Emil! Aștept cu nerăbdare răspunsul tău. Părinții mei te salută, iar eu rămân al tău,

Teodor Haberland,
supranumit Profesorul

Nota bene:

Cu câteva luni în urmă, la scurt timp după moștenirea mea, s-a filmat aici, în Berlin, filmul cu Emil. L-am văzut. Este foarte ciudat ca o poveste adevărată să fie transformată deodată într-un film. Povestea este foarte asemănătoare, dar totuși foarte diferită. Și tatăl meu este de aceeași părere. Filmul se va lansa în curând. Sunt foarte curios, tu nu? Încă o dată multe salutări și răspunde-mi repede.

Al tău, Profesorul.

Să nu uit! Parola: Emil!

După ce termină de citit, Emil îi dădu scrisoarea mamei sale și dispăru în odaia de alături. Aici își desfăcu ghiozdanul, scoase caietul de geometrie și păru că-și face lecțiile. Dar privea țintă înaintea lui și cugeta, concentrat.

Se gândea. „Desigur că e mai bine să mă duc la Marea Baltică. Negreșit, mai bucuros aș fi rămas aici. Dar poate că îi stau în cale sergentului Jeschke. Fie și doar puțin. Doar de ieri este logodnicul mamei și ea îl iubește. Ca fiu, trebuie să fiu discret.“

Doamna coafeză Tischbein se bucură de scrisoarea Profesorului. Ce vacanță frumoasă o să aibă Emil! „Negreșit, o să-i simt lipsa în tot minutul, dar nu trebuie să-i scot ochii pentru asta.“

Apoi se duse în odaia de alături. Emil zise:

— Mămico, eu cred că o să accept invitația.

— Desigur, răspunse ea. Scrisoarea e așa de frumoasă! Nu? Trebuie numai să-mi promiți că n-o să te duci prea departe în apă. Căci poate să vină un val mare sau un vârtej. Și n-aș mai avea liniște niciun minut.

El își dădu cuvântul de onoare.

Ea mai zise:

— Numai cu banii de drum pe care vrea să ți-i trimită judecătorul nu mă împac deloc. Banii de drum o să-i luăm de la bancă. Doar n-o să coste o avere.

Apoi începu să-l mângâie pe băiat, care stătea aplecat peste caietul de geometrie.